PROCEEDINGS BOOK

EGE
10TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
December 22-24, 23 Izmir

CİLT 1

ISBN : 978-625-6830-70-7
Academy Global Publishing House

EGE
10TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
DECEMBER 22-24, 2023
IZMIR

Edited By
PROF. DR. DWI SOLISWORO

CONGRESS ORGANIZING BOARD
Head of Conference: *Prof. Dr. Hülya Çiçek*
Head of Organizing Board: *Dr Gültekin Gürçay*
Organizing Committee Member: *Prof. Dr. Ali Bilgili*
Organizing Committee Member: *Prof. Dr. Həcər Hüseynova*
Organizing Committee Member: *Prof. Dr. Naile Bilgili*
Organizing Committee Member: *Doç. Dr. Nazilə Abdullazadə*
Organizing Committee Member: *PROF. DR. BAŞAK HANEDAN*
Organizing Committee Member: *Dr. Mehdi Meskini Heydarlou*
Organizing Committee Member: *Prof. Dr. Dwi Solisworo*
Organizing Committee Member: *Prof. Dr. Dody Hartando*
Organizing Committee Member: *Prof. Dr. Raihan Yusoph*
Organizing Committee Member: *Assoc. Prof. Dr. Ivaylo Staykov*
Organizing Committee Member: *Assist. Prof. Dr. K. R. Padma*
Organizing Committee Member: *Dr. Amaneh Manafidizaji*
Organizing Committee Member: *Aynurə Əliyeva*

All rights of this book belong to Academy Global Publishing House
Without permission can't be duplicate or copied.
Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.
Academy Global–2022 ©

Issued: 29.12.2023
ISBN: 978-625-6830-70-7

CONFERENCE ID

EGE
10TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES

DATE – PLACE
DECEMBER 22-24, 2023
IZMIR

ORGANIIZATION
ACADEMY GLOBAL CONFERENCES& JOURNALS

EVALUATION PROCESS
All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES
Turkey – Azebaijan- Malaysia – Nigeria- Serbia - South Africa. - Thailand – Lebanon – China - Israel – Qatar - Saudi Arabia - Kuwait - USA – UAE – Korea – Cyprus – Mauritius – Kazakhstan-Greece – Romania - India - Indonesia - Czech Republic – Pakistan – Libya – Almaty – Singapore – Portugal – Ireland – Taiwan – Russia – Switzerland – Spain – Hungary – Slovenia - México, - Cape Tow – Croatia - Tanzania. – PRC – Brazil

PRESENTATION
Oral presentation

ASSOCIATION & ACADEMIC INCENTIVES :
In the conference 438 papers have been presented by Turkish participants and 514 papers by foreign participants.
Members of the organizing committees of the conference perform their duties with an "official assignment letter"

LANGUAGES
Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

Scientific & Review Committee

Prof. Dr. Ali BILGILI – Turkiye
Prof. Dr. Naile BİLGİLİ – Türkiye
Prof. Dr. Başak HANEDAN – Türkiye
Prof. Dr. Hülya Çiçek KANBUR – Turkiye
Prof. Dr. Emine KOCA – Turkiye
Prof. Dr. Fatma KOÇ – Turkiye
Prof Dr. Bülent KURTİŞOĞLU – Turkiye
Prof. Dr. Hajar Huseynova – Azerbaijan
Prof. Dr. Dwi SULISWORO – Indonesia
Prof. Dr. Natalia LATYGINA – Ukraina
Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV – Russia
Prof. Muntazir MEHDI – Pakistan
Prof. Dr. Raihan YUSOPH – Philippines
Prof. Dr. Akbar VALADBIGI – Iran
Prof. Dr. F. Oben ÜRÜ – Turkiye
Prof. Dr. T.Venkat Narayana RAO – India
Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ – Turkiye
Prof. Dr. Mustafa BAYRAM – Turkiye
Prof. Dr. Saim Zeki BOSTAN – Turkiye
Prof. Dr. Hyeonjin Lee – China
Assoc. Prof. Dr. Abdulsemet AYDIN – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Fırat BARAN - Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Dilorom HAMROEVA - Ozbekstan
Assoc. Prof. Dr. Abbas GHAFFARI – Iran
Assoc. Prof. Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ - Turkiye
Assoc. Prof. Ivaylo STAYKOV - Bulgaria
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti – Indonesia
Assoc. Prof. Dr. Ümit AYATA – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Okan SARIGÖZ – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Eda BOZKURT – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Ahmet TOPAL – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbaş – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Fahriye Emgili – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Sandeep GUPTA – India
Assoc. Prof. Dr. Veysel PARLAK – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Mahmut İSLAMOĞLU – Turkiye
Assoc. Prof. Dr. Nazile Abdullazade – Azerbaijan
Assist. Prof. Dr. Göksel ULAY – Turkiye
Assist. Prof. K. R. PADMA – India
Assist. Prof. Dr. Omid AFGHAN - Afghanistan
Assist. Prof. Dr. Maha Hamdan ALANAZİ - Saudi Arabia

Assist. Prof. Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amina Salihi BAYERO – Nigeria
Assist. Prof. Dr. Baurcan BOTAKARAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ahmad Sharif FAKHEER - Jordania
Assist. Prof. Dr. Gültekin GÜRÇAY – Turkiye
Assist. Prof. Dr. Dody HARTANTO - Indonesia
Assist. Prof. Dr. Mehdi Meskini HEYDALOU – Iran
Assist. Prof. Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Keles Nurmaşulı JAYLIBAY - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Mamatkuli JURAYEV – Ozbekistan
Assist. Prof. Dr. Kalemkas KALIBAEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bouaraour KAMEL – Algeria
Assist. Prof. Dr. Alia R. MASALİMOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Amanbay MOLDIBAEV - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Bhumika SHARMA - India
Assist. Prof. Dr. Gulşat ŞUGAYEVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. K.A. TLEUBERGENOVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA – Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Hoang Anh TUAN - Vietnam
Assist. Prof. Dr. Botagul TURGUNBAEVA - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA - Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Yang ZİTONG – China
Assist. Prof. Dr. Gulmira ABDİRASULOVA – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Imran Latif Saifi – South Africa
Assist. Prof. Dr. Zohaib Hassan Sain – Pakistan
Assist. Prof. Dr. Murat GENÇ – Turkiye
Assist. Prof. Dr. Monisa Qadiri – India
Assist. Prof. Dr. Vaiva BALCIUNIENE – Lithuania
Assist. Prof. Dr. Meltem AVAN – Turkiye
Aynurə Əliyeva - Azerbaijan
Sonali MALHOTRA - India

EGE 10th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
EGE 10th INTERNATIONAL CONFERENCE ON APPLIED SCIENCES
ARTworld 3rd INTERNATIONAL GROUP EXHIBITION
December 22 - 24, 2023
İzmir
Meeting ID: 881 9370 7664 Passcode: 123456

22 Aralık / December 22, 2023 / 10:00 – 12:00 Time zone in Turkey (GMT+3)

Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
SALON 1	**Doç. Dr., PINAR ERTEN**	1	Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarındaki Konuşma ve Yazma Becerileri Etkinliklerinde Kültürel Etkileşim	Prof. Dr. Elif AKTAŞ Arş. Gör. Ahmet Turan EŞ
		2	TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GÖRSEL BİR METİN TÜRÜ OLARAK EFEMERA KULLANIMI	Prof. Dr. Elif AKTAŞ
		3	EXPLAINING SOME CONCEPTS THAT ARE EFFECTIVE ON LEARNING AND DETERMINING THE RELATIONSHIP OF THESE CONCEPTS AMONG THEMSELVES AND WITH THE PROGRAM	Doç. Dr., PINAR ERTEN
		4	SOMUT MATERYAL KAVRAMINA İLİŞKİN YAPILMIŞ AKADEMİK ARAŞTIRMALARIN BETİMSEL İÇERİK ANALİZİ	Yüksek Lisans Öğrencisi, DENİZ CEVHER TÜRKER
		5	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARININ SOLO TAKSONOMİSİ'NE GÖRE İNCELENMESİ	Öğretmen, GÜLSEHER YURTCU Dr. Öğr. Üyesi, OSMAN AKTAN
		6	INVESTIGATION OF SCIENCE TEACHING PROGRAM'S 100 YEARS IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES ON THE CENTENARY OF THE REPUBLIC	Dr. Öğr. Üyesi, HALİT KIRIKTAŞ Öğr., AYŞENUR ERDEN Öğr., ELBİ ÇABUK
		7	Sömürgecilik ve Eğitim	Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN İhsan YABANERİ
		8	INVESTIGATION of SCIENCE CURRICULUM's CENTURY in terms of VARIOUS VARIABLES on CENTENARY of REPUBLIC of TÜRKİYE	Dr. Öğr. Üyesi, HALİT KIRIKTAŞ Öğr., AYŞENUR ERDEN Öğr., ELBİ ÇABUK
		9	MÜZİK DERSLERİNİ YÜRÜTEN FARKLI BRANŞLARDAKİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ "ÖĞRETMEN" KAVRAMINA İLİŞKİN BAKIŞ AÇILARI	Yüksek Lisans Öğrencisi, Begüm ALTINOK ARICAN Prof. Dr., Begüm ÖZ
		10	MÜZİK DERSLERİNİ YÜRÜTEN FARKLI BRANŞLARDAKİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM İNANÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER ÇERÇEVESİNDE KARŞILAŞTIRILMASI	Yüksek Lisans Öğrencisi, Begüm ALTINOK ARICAN Prof. Dr., Begüm ÖZ
		11	GRADUATE THESES ON THE CONCEPT OF "LITERACY" IN THE PRESCHOOL PERIOD IN TÜRKİYE	Öğr. Gör. Hasan Uğur SERDAROĞLU Prof. Dr. Hatice BEKİR

MÜZİK DERSLERİNİ YÜRÜTEN FARKLI BRANŞLARDAKİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM İNANÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER ÇERÇEVESİNDE KARŞILAŞTIRILMASI[35]

Yüksek Lisans Öğrencisi, Begüm ALTINOK ARICAN[1], Prof. Dr., Begüm ÖZ[2]
[1] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, begumaltinok@gmail.com - ORCID NO: 0000-0001-6516-5031
[2] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, begumusic@gmail.com - ORCID NO: 0000-0001-8346-7308

ÖZET

Müzik eğitimi, öğrencilere sanatsal bakış açısı kazandırma ve sosyal gelişimlerini sağlama bakımından önemli bir role sahiptir. Müzik derslerini yürüten öğretmenlerin eğitim inançlarının; öğrenci başarısı, öğretim yöntemleri ve öğrenme süreçlerini şekillendirdiği bilinmektedir. Anaokulu ve ilkokul düzeyindeki müzik derslerini yürüten öğretmenlerin eğitim inançları, müzik eğitimlerine ilk adımlarını atan öğrencilerin öğrenme süreçlerini etkilemesi açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda yapılan araştırmada, çağdaş eğitim yaklaşımlarıyla öğrenim gören Müzik Eğitimi, Okul Öncesi Eğitimi ve Sınıf Eğitimi öğretmen adaylarının eğitim inançlarının ve eğitim inançları üzerinde çeşitli değişkenlerin etki durumunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Betimsel tarama modeliyle yapılan bu araştırmanın çalışma grubu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 139 öğretmen adayından oluşmaktadır. Çalışma kapsamında Yılmaz, Altınkurt ve Çokluk (2011) tarafından geliştirilen "Eğitim İnançları Ölçeği (EİÖ)" kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmen adaylarının en çok tercih ettiği eğitim inancının *İlerlemecilik* olduğu ve bunu sırasıyla *Daimicilik, Esasicilik, Yeniden Kurmacılık ve Varoluşçu Eğitimin* izlediği sonucuna ulaşılmıştır. "Cinsiyet" değişkeninin öğretmen adaylarının sahip oldukları inanç türleri üzerinde sadece *Varoluşçu Eğitim* boyutunda anlamlı bir fark yarattığı, yaş, bölüm, sınıf düzeyi ve kitap okuma oranı değişkenlerinin ise eğitim inançları üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık yaratmadığı belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının, cinsiyet fark etmeksizin çağdaş eğitim felsefelerine daha yatkın olduğu, yaş ve bölüm gibi değişkenlerin ise eğitim inançları üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olmadığı sonucuna varılmıştır. Sınıf düzeyi değişkeni ise *Esasicilik* boyutunda anlamlı bir farklılık yaratmış, son sınıf öğrencilerinin esasici eğitim inancına daha fazla sahip olduğu görülmüştür. Kitap okuma oranının ise öğretmen adaylarının eğitim inançları üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir etkisi olmadığı belirlenmiştir. Bu bulgular, müzik eğitimi alanındaki öğretmen adaylarının eğitim inançlarını anlamak ve geliştirmek için önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Eğitim İnançları, Eğitim Felsefesi, Çağdaş Eğitim Yaklaşımları, Öğretmen Adayları.

[35] Bu çalışma Prof. Dr. Begüm Öz danışmanlığında yürütülen "Müzik Derslerini Yürüten Farklı Branşlardaki Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançları Temelinde Öğretmen ve Öğrenci Kavramlarına İlişkin Metaforik Algıları" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Ülkemizde müzik eğitimi, müzik öğretmenlerinin yanı sıra sınıf düzeylerine göre okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri tarafından da yürütülmektedir. Modern müziğin; müzik ve felsefenin ortak projesi olduğu bu süreçte, müzik eğitiminin tüm aşamaları eğitim felsefesi için temel bir ölçüt görevi görmektedir (Aytimur, 2017; Ornstein ve Hunkins, 2016; akt. Kozikoğlu ve Uygun, 2018). Çünkü insan düşündüğünü anlamlandırmak ve ifade etmek için müzik yapar, "sesleri disiplinleştirir" (Bektaş, 2006: 163). Bu süreç, düşünme yeteneği ve felsefi bir bakış açısı gerektirir. Düşünmeyen, sorgulamayan ve felsefi bir temele sahip olmayan öğretmenlerin, öğrencilerini ve toplumu yönlendirmesi beklenemez.

Geçmiş birikimlerimiz doğrultusunda ilerlemek, eğitim içeriklerini yönlendirmemizi ve dolayısıyla eğitime karşı bakış açımızı etkiler (Ergün, 2007). Kaçınılmaz olan bu durum, aslında felsefi yaklaşımların da neden farklı olduğunun bir yanıtıdır. "Eğitimde felsefi bir çerçeve ile ilerlemek, kazandırılması planlanan hedefleri de doğrudan bu yaklaşımlar ile ilişkilendirir" (Aytemur ve Altınok, 2022). Felsefi yaklaşım eğitim-öğretim faaliyetlerine yön veren önemli bir faktördür. Bu faaliyetlerin dayanağı olan ve kazandırılması planlanan hedeflerin felsefi değerler çerçevesinde uygulanması eğitim yaklaşımları ile doğrudan ilişkilidir. Belirlenen hedefleri uygulamakla görevli her öğretmenin bir felsefi inancı olmalıdır ve öğrencilere bu değerler öğretilmelidir (Bektaş, 2006). Saygılı ve diğ. (2016: 18) tarafından ifade edildiği şekliyle, felsefenin temel amacı, varlık, bilgi ve değer konularıyla ilgili bütüncül bilgi elde etmektir. Bu, felsefenin ana hedeflerinden biri olarak kabul edilir ve felsefi düşünceyi tanımlayan önemli bir özelliktir. Ergün'e (2007) göre ise, insanların sahip olduğu değerleri kapsayan felsefe, bu değerlerin kaynağının doğuştan mı geldiğini yoksa sonradan mı kazanıldığını inceler. Kazanılan görüş ve inançlar oluşurken öğretmenin bulunduğu ortamlar, yetişme şekli ve almış olduğu eğitim gibi unsurlar belirleyici olur. Bu unsurlar çerçevesinde gelişen eğitim inançları nitelikli bir eğitimin önemli bir yordayıcısıdır (Doğanay ve Sarı, 2003).

Eğitim inançları ile ilgili çalışmalara (Aybek ve Aslan, 2017; Doğanay ve Sarı, 2003; Duru, 2014; İzalan, 2017; Özbaş, 2015; Yokuş, 2016) bakıldığında, öğretmen adaylarının benimsediği eğitim inançlarının çeşitli değişkenlerle karşılaştırıldığı görülmektedir. Yokuş'un (2016), "Müzik Öğretmeni Adaylarının Benimsedikleri Eğitim Felsefelerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi" isimli araştırmasında cinsiyet, mezun olunan okul türü ve sınıf değişkenleri, öğretmen adaylarının eğitim inançları ile karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda cinsiyet, mezun olunan okul türü ve sınıf değişkenleri açısından müzik öğretmeni adaylarının felsefi tercih puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Işık (2014) tarafından yürütülen çalışmada ise, öğretmen adaylarının henüz eğitim inançlarını içselleştirmediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacılar, bundan sonraki yapılacak araştırmalarda daha zengin ve derinlemesine veri elde etmek adına müzik öğretmeni adaylarının benimsedikleri eğitim felsefelerini farklı değişkenler ve yöntemler açısından tekrar araştırılabileceği önerisinde bulunmuştur. İzalan'ın (2017), "Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim İnançları İle Eğitim Programına İlişkin Metaforik Algılarının Karşılaştırılması" isimli çalışmasında, sonuçların sadece varoluşçu eğitim temelinde anlamlı bir farklılık yarattığı görülmektedir. Cinsiyet, öğrenim türü, sınıf düzeyi gibi değişkenlerde ise, anlamlı bir farklılık yaratmadığı görülmektedir. İzalan, önerisinde tek branşa uyguladığı bu çalışmanın farklı

branşlara da uygulanabileceğini belirtmiştir. Bu nedenle bu araştırmada farklı branşlardaki öğretmen adayları ele alınmış ve bölüm, cinsiyet, sınıf düzeyi ve kitap okuma oranı değişkenleri ele alınarak eğitim inançlarıyla karşılaştırılmıştır. Araştırma sonuçları, öğretmen eğitimine farklı açılardan yaklaşılması ve gelecekte kaliteli bir eğitim süreci yürütmeleri açısından önem arz etmektedir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar ile öğretmen eğitimine yön verilmesi ve eğitim alanına katkı sağlanması umulmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır:

Müzik derslerini yürüten farklı branşlardaki öğretmen adaylarının eğitim inançları nelerdir?

Müzik derslerini yürüten farklı branşlardaki öğretmen adaylarının eğitim inançları; bölümü, cinsiyeti, sınıf düzeyi ve yıl içinde kitap okuma oranına göre farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırma, betimsel yöntem çerçevesinde yürütülen bir tarama çalışmasıdır. Genel tarama türlerinden olan betimsel tarama modeli, genellikle bir durumu geçmiş veya hâlâ devam eden haliyle betimleyen bir araştırma modelidir (Karasar, 2007). Tarama yöntemi, genellikle bir evrenin veya grubun kendine özgü özelliklerini belirlemek ve anlamak amacıyla yürütülen çalışmalarda kullanılır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2009). Araştırmanın çalışma grubu 139 öğretmen adayından oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının cinsiyeti, yaşı, bölümü, sınıfı ve yıl içinde okudukları kitap sayısı ile ilgili demografik bilgileri Çizelge 1'de sunulmuştur.

Çizelge 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri

Değişkenler		***n***	***%***
Cinsiyet	Kadın	108	77,7
	Erkek	31	22,3
Yaş	21 yaş ve altı	90	64,7
	22 yaş ve üstü	49	35,3
Bölüm	Müzik öğretmenliği	29	20,9
	Okul öncesi öğretmenliği	57	41,0
	Sınıf öğretmenliği	53	38,1
Sınıf	1.sınıf	39	28,1
	2.sınıf	23	16,5
	3.sınıf	32	23,0
	4.sınıf	45	32,4
Yıl içinde okunan kitap sayısı	4 ve altı	22	17,6
	5-9	33	26,4
	10-14	25	20,0
	15-20	19	15,2
	21 ve üzeri	26	20,8
Toplam		139	100

Katılımcıların demografik bilgilere göre dağılımı Çizelge 1'de ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur. Katılımcıların %77,7'si kadın, %22,3'ü erkektir. Katılımcıların %64,7'si 21 yaş ve altında, %35,3'ü 22 yaş ve üstündedir. Öğrencilerin %41'i okul öncesi öğretmenliği, %38,1'i sınıf

öğretmenliği, %20,9'u müzik öğretmenliği bölümlerinde okumaktadır. Katılımcıların %32,4'ü 4. sınıf, %28,1'i 1. sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin yıl içinde okudukları kitap sayısına bakıldığında 14 öğrencinin bu soruyu boş bıraktığı, %26,4'ünün 5-9, %20,8'inin 21 ve üzeri, %20'sinin ise 10-14 kitap okuduğu görülmektedir.

Araştırmada müzik, okul öncesi ve sınıf öğretmenliğinde okumakta olan öğretmen adaylarına uygulanan Eğitim İnançları Ölçeği (EİÖ), daha fazla katılımcıya ulaşabilmek amacıyla 2022-2023 eğitim öğretim güz yarıyılında yüz yüze uygulanmıştır. Eğitim İnançları Ölçeği formu 40 maddeden oluşmakta ve tüm maddeler "1-Kesinlikle Katılmıyorum ve 5-Kesinlikle Katılıyorum şeklinde puanlanmaktadır. Ölçekten bir toplam puan elde edilmemekte, katılımcıların her bir eğitim felsefesini ne kadar benimsedikleri belirlenmeye çalışılmaktadır. Ölçeğin kullanımı için yazarlardan gerekli izinler alınmıştır.

Araştırmanın verileri ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu'nun 25.11.2021 tarih ve 20/26 sayılı etik ilkelere uygunluk kararı neticesinde yüksek lisans tezi kapsamında toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlar (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır. Kullanılan veriler için Kolmogorov-Smirnov testine bakıldığında normal dağılım göstermediği görülmüştür. Ölçekler normal dağılım göstermediği için non-parametrik testler uygulanmıştır. Nicel değişkenlerin ilişkisiz iki örneklemden elde edilen puanlarının birbirinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test etmek için Mann-Whitney U testi yapılmıştır. İlişkisiz ikiden çok örneklem ortalamasının birbirinden anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek için Kruskal Wallis H testi uygulanmıştır.

Ölçeğin güvenirliğini test etmek amacıyla "Güvenilirlik Analizi" yapılmıştır. Araştırmada p değerleri 0,05'in altında olan değerler anlamlı kabul edilmiştir. Eğitim İnançları Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliğinin belirlenmesine yönelik bulgular birlikte değerlendirdiğinde, ölçeğin öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının eğitime ilişkin inançlarının ölçülmesinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç olduğu belirlenmiştir. Yılmaz ve diğerlerinin (2011) çalışmasından alınan ölçeğin iç tutarlılık kat sayıları Görsel 1'de verilmiştir.

Eğitim İnançları Ölçeği	Cronbach-Alfa İç Tutarlılık Katsayıları
1. İlerlemecilik	α=.91
2. Varolaşçu Eğitim	α =.89
3. Yeniden Kurmacılık	α =.81
4. Daimicilik	α =.70
5. Esasicilik	α =.70

Görsel 1. Eğitim İnançları Ölçeği Cronbach-Alfa İç Tutarlılık Katsayıları

BULGULAR

Bu bölümde öğretmen adaylarının, Eğitim İnançları Ölçeği (EİÖ) boyutlarına katılım düzeyleri; cinsiyet, yaş, bölüm, sınıf düzeyi, yıl içinde okuduğu kitap sayısı değişkenlerine göre incelenmiş ve bulgulara yer verilmiştir. Öğretmenlerin eğitim inançları ölçeği boyutlarına katılım oranları Çizelge 2'de verilmiştir.

Çizelge 2. EİÖ Alt Boyutları Ortalamasının Dağılımı

Ölçek boyutları	*n*	*Min*	*Max*	*Median*	$\overline{X}$	*ss*
İlerlemecilik	139	13	63	18,00	19,21	5,71
Varoluşçu Eğitim	139	7	34	8,00	9,25	3,39
Yeniden Kurmacılık	139	7	33	13,00	14,04	4,89
Daimicilik	139	8	36	15,00	15,79	5,33
Esasicilik	139	5	25	18,00	17,09	4,92

Çizelge 2'de belirtilen veriler, katılımcıların EİÖ boyutlarına ilişkin genel eğilimlerini yansıtmaktadır. Görüldüğü üzere, ölçeğin *İlerlemecilik (19.21)* boyutu en yüksek bir ortalamaya sahiptir. Dolayısıyla, katılımcıların ilerlemeci eğitim değerlerine genel olarak olumlu bir şekilde yaklaştığı söylenebilir. *Varoluşçu Eğitim (9.25)* boyutu ortalaması diğer boyutlara göre daha düşüktür. Katılımcılar arasında varoluşçu eğitime yönelik tutumlar genellikle orta düzeydedir. *Yeniden Kurmacılık (14.04)* boyutu ortalaması, katılımcıların yeniden kurmacı eğitim değerlerine orta düzeyde bir ilgi gösterdiğini göstermektedir. *Daimicilik (15.79)* boyutu ortalaması, katılımcıların daimicilik eğitim değerlerine genel olarak olumlu bir yaklaşım sergilediğini göstermektedir. *Esasicilik (17.09)* boyutu oldukça yüksek ortalama değere sahiptir. Buradan katılımcıların genel olarak esasicilik eğitim değerlerine olumlu bir yaklaşım sergilediği söylenebilir. *İlerlemecilik* boyutunda yüksek çıkan ortalama, katılımcıların yenilikçi ve ilerici düşüncelere daha yatkın olduğunu gösterebilirken, *Varoluşçu Eğitim* boyutunda düşük çıkan ortalama, katılımcıların bu yaklaşıma daha az eğilimli olduğunu gösterebilir.

EİÖ alt boyutlarının puan sıra ortalamalarının cinsiyete göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları Çizelge 3'te verilmiştir.

Çizelge 3. Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Cinsiyete Göre Farkı

Ölçek	Cinsiyet	*n*	*Sıra Ort.*	$\overline{X}$	*ss*	*z*	*p*
İlerlemecilik	Kadın	108	67,91	19,05	6,01	-1,145	0,252
	Erkek	31	77,27	19,77	4,53		
Varoluşçu Eğitim	Kadın	108	**66,30**	9,11	3,60	-2,085	**0,037***
	Erkek	31	**82,89**	9,74	2,49		
Yeniden Kurmacılık	Kadın	108	68,84	13,91	4,94	-0,634	0,526
	Erkek	31	74,03	14,48	4,73		
Daimicilik	Kadın	108	68,61	15,72	5,63	-0,761	0,447
	Erkek	31	74,84	16,03	4,18		
Esasicilik	Kadın	108	73,00	17,48	4,68	-1,641	0,101
	Erkek	31	59,56	15,74	5,53		

* *p<0.05*

Çizelge 3 incelendiğinde, EİÖ alt boyutlarından sadece *Varoluşçu Eğitim* boyutunda cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur (0,037*, p < 0,05). Erkek öğretmen adaylarının

Varoluşçu Eğitim puan ortalaması (M = 82,89, SD = 9,74), kadın öğretmen adaylarının puan ortalamasından (M = 66,30, SD = 9,11) anlamlı derecede yüksektir. Diğer alt boyutlarda ise cinsiyete göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (p > 0,05). Çizelge 3'teki sonuçlar, erkek öğretmen adaylarının kadınlara göre daha fazla Varoluşçu Eğitim inancına sahip olduklarını göstermektedir. EİÖ alt boyutlarının puan sıra ortalamalarının yaşa göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları Çizelge 4'te verilmiştir.

Çizelge 4. Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Yaşa Göre Farkı

Ölçek	Yaş	*n*	*Sıra Ort.*	$\overline{X}$	*ss*	*z*	*p*
İlerlemecilik	21 ve altı	90	71,02	19,36	6,12	-0,405	0,686
	22 ve üstü	49	68,13	18,94	4,90		
Varoluşçu Eğitim	21 ve altı	90	66,79	9,03	3,47	-1,312	0,190
	22 ve üstü	49	75,89	9,65	3,22		
Yeniden Kurmacılık	21 ve altı	90	66,16	13,59	4,96	-1,530	0,126
	22 ve üstü	49	77,06	14,86	4,68		
Daimicilik	21 ve altı	90	67,62	15,56	5,41	-0,948	0,343
	22 ve üstü	49	74,38	16,22	5,21		
Esasicilik	21 ve altı	90	66,51	16,80	4,51	-1,388	0,165
	22 ve üstü	49	76,41	17,63	5,60		

* *p<0.05*

Çizelge 4 incelendiğinde katılımcıların yaşa göre eğitim inançları ölçeği alt boyutlarının puan sıra ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (p>0.05). EİÖ alt boyutlarının puan sıra ortalamalarının bölüme göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan Kruskal-Wallis H testi sonuçları Çizelge 5'te verilmiştir.

Çizelge 5. Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Bölüme Göre Farkı

Ölçek	Bölüm	*n*	*Sıra Ort.*	$\overline{X}$	*ss*	X^2	*p*
İlerlemecilik	MÖ*	29	74,09	19,66	4,99	3,612	0,164
	OÖÖ*	57	62,29	18,07	4,18		
	SÖ*	53	**76,06**	20,19	7,18		
Varoluşçu Eğitim	MÖ	29	**78,48**	9,79	3,47	5,894	**0,053**
	OÖÖ	57	60,44	8,46	1,97		
	SÖ	53	75,64	9,81	4,31		
Yeniden Kurmacılık	MÖ	29	**75,88**	14,90	5,29	0,795	0,672
	OÖÖ	57	68,11	13,81	5,04		
	SÖ	53	68,82	13,81	4,52		
Daimicilik	MÖ	29	**85,78**	17,79	5,34	5,982	**0,050**
	OÖÖ	57	63,71	14,88	4,80		
	SÖ	53	68,13	15,68	5,67		
Esasicilik	MÖ	29	66,07	16,69	5,36	4,806	0,090
	OÖÖ	57	**78,83**	17,89	5,20		
	SÖ	53	62,65	16,45	4,29		

* *p<0.05* *(MÖ: Müzik Öğretmenliği; OÖÖ: Okul Öncesi Öğretmenliği; SÖ: Sınıf Öğretmenliği)

Çizelge 5'te, öğretmen adaylarının eğitim inançlarının bölümlere göre puan sıra ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. (p>0.05). Çizelgede, p

değeri 0.05'ten küçük olan alt boyut bulunmamakla beraber bu değere oldukça yakın *Varoluşçu Eğitim (0,053)* ve *Daimicilik (0,050)* bulunmaktadır. Dolayısıyla, *Varoluşçu Eğitim* ve *Daimicilik* inançları açısından müzik öğretmenliği, okul öncesi öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği bölümleri, anlamlı bir düzeyde olmasa da farklılaşmaktadır. Diğer alt boyutlarda p değeri 0.05'ten oldukça büyük olduğu için, bölümler arasında anlamlı bir fark olmadığı söylenebilir. Ayrıca, sıra ortalamalarına bakıldığında, *Varoluşçu Eğitim* alt boyutunda, müzik öğretmenliği bölümünün sıra ortalaması 78,48 ile en yüksek, okul öncesi öğretmenliği bölümünün sıra ortalaması 60,44 ile en düşüktür. Bu bulgu, müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerine göre, *Varoluşçu Eğitim* inancına daha fazla sahip olduklarının göstergesidir. *Daimicilik* alt boyutunda ise, müzik öğretmenliği bölümünün sıra ortalaması 85,78 ile yine en yüksek, okul öncesi öğretmenliği bölümünün sıra ortalaması 63,71 ile en düşüktür. Bu durum, müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerine göre, *Daimicilik* inancına daha fazla sahip olduklarını göstermektedir. *Esasicilik* alt boyutunda, okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin sıra ortalaması 78,83 ile en yüksek, sınıf öğretmenliği bölümünün sıra ortalaması 62,65 ile en düşüktür. EİÖ alt boyutlarına bakıldığında okul öncesi öğretmenliğinin sıra alt ortalamasının en düşük olduğu, fakat *Esasicilik* alt boyutunda yüksek olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgulardan, öğretmen adaylarının eğitim inançlarının bölümlerine göre farklılık gösterdiği, özellikle müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin *Daimicilik* eğitim inancının daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu farklılığın nedenleri, bölümlerin öğretim programları, öğrenci profilleri, öğretim elemanlarının yaklaşımları gibi faktörlerle ilgili olabilir. EİÖ alt boyutlarının puan sıra ortalamalarının sınıf düzeyine göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan Kruskal-Wallis H testi sonuçları Çizelge 6'da verilmiştir.

Çizelge 6. Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Sınıf Düzeyine Göre Farkı

Ölçek	Sınıf	*n*	*Sıra Ort.*	$\overline{X}$	*ss*	X^2	*p*
İlerlemecilik	1.sınıf	39	78,00	20,51	7,95	4,350	0,226
	2.sınıf	23	56,00	17,57	3,99		
	3.sınıf	32	70,02	19,13	4,86		
	4.sınıf	45	70,21	18,98	4,46		
Varoluşçu Eğitim	1.sınıf	39	67,40	9,38	4,59	0,309	0,958
	2.sınıf	23	70,78	8,96	2,48		
	3.sınıf	32	69,72	8,94	2,31		
	4.sınıf	45	72,06	9,51	3,28		
Yeniden Kurmacılık	1.sınıf	39	70,27	14,33	6,06	6,184	0,103
	2.sınıf	23	57,02	12,35	3,71		
	3.sınıf	32	64,17	13,34	4,19		
	4.sınıf	45	80,54	15,13	4,56		
Daimicilik	1.sınıf	39	61,86	15,26	6,55	2,417	0,490
	2.sınıf	23	72,54	15,87	4,41		
	3.sınıf	32	71,03	15,63	4,68		
	4.sınıf	45	75,02	16,33	5,13		
Esasicilik	1.sınıf	39	57,12	15,77	4,74	9,836	**0,020***
	2.sınıf	23	62,15	16,17	4,37		
	3.sınıf	32	72,94	17,13	5,59		
	4.sınıf	45	83,09	18,69	4,50		

* *p<0.05*

Çizelge 6'ya göre, öğretmen adaylarının EİÖ alt boyutlarından sadece *Esasicilik* alt boyutunda sınıf düzeylerine göre anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını görebilmek için çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Sonuçlara göre 4.sınıf olan grup Esasicilik puan sıra ortalaması 1.sınıf olan gruptan daha yüksektir.

Bulgular, öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri arttıkça bilginin temel ve değişmez olduğuna daha çok inandıklarını göstermektedir. Diğer alt boyutlarda ise sınıf düzeylerine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Dolayısıyla, öğretmen adaylarının bilginin doğası, kaynağı, kesinliği, yargılanması ve öğrenilmesi ile ilgili görüşlerinin sınıf düzeylerine bağlı olarak değişmediğini göstermektedir.

EİÖ alt boyutlarının puan sıra ortalamalarının yıl içinde okunan kitap sayısına göre farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan Kruskal-Wallis H testi sonuçları Çizelge 7'de verilmiştir.

Çizelge 7. Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Yıl İçinde Okuduğu Kitap Sayısına Göre Farkı

Ölçek	Okunan Kitap Sayısı	*n*	*Sıra Ort.*	$\overline{X}$	*ss*	X^2	*p*
	4 ve altı	22	57,86	18,64	5,36		
	5-9	33	69,32	20,67	8,63		
İlerlemecilik	10-14	25	63,48	19,08	4,78	1,749	0,782
	15-20	19	58,71	18,26	3,54		
	21 ve üzeri	26	62,00	18,73	3,99		
	4 ve altı	22	56,45	8,73	2,43		
	5-9	33	70,83	10,45	5,44		
Varoluşçu Eğitim	10-14	25	60,96	9,16	2,67	3,288	0,511
	15-20	19	56,39	8,58	2,17		
	21 ve üzeri	26	65,38	9,19	2,51		
	4 ve altı	22	61,89	13,64	4,12		
	5-9	33	65,50	14,67	6,03		
Yeniden Kurmacılık	10-14	25	63,86	13,96	4,39	1,575	0,813
	15-20	19	68,34	14,16	3,40		
	21 ve üzeri	26	56,04	13,31	5,22		
	4 ve altı	22	58,89	14,77	5,25		
	5-9	33	68,52	16,88	6,69		
Daimicilik	10-14	25	60,56	14,96	4,72	1,233	0,873
	15-20	19	60,92	14,95	4,25		
	21 ve üzeri	26	63,35	15,50	5,10		
	4 ve altı	22	56,68	15,95	5,66		
	5-9	33	64,29	17,15	4,49		
Esasicilik	10-14	25	60,86	16,32	5,15	1,899	0,754
	15-20	19	61,00	16,58	4,90		
	21 ve üzeri	26	70,23	18,00	5,25		

* *p<0.05*

Çizelge 7 incelendiğinde katılımcıların yıl içinde okunan kitap sayısına göre eğitim inançları ölçeği alt boyutlarının puan sıra ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$).

4. SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu araştırmada, müzik eğitimi, okul öncesi eğitimi ve sınıf eğitimi öğretmen adaylarının eğitim inançları ile bölüm, cinsiyet, sınıf düzeyi ve yıl içinde okunan kitap oranı değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemi doğrultusunda, "Müzik derslerini yürüten farklı branşlardaki öğretmen adaylarının eğitim inançları nelerdir?" sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırma bulgularına bakıldığında öğretmen adaylarının en çok tercih ettikleri eğitim inancının *İlerlemecilik* olduğu, İlerlemeciliği sırası ile *Daimicilik, Esasicilik, Yeniden Kurmacılık* ve *Varoluşçu Eğitimin* izlediği sonucuna ulaşılmıştır. İlgili alan yazın incelendiğinde öğretmen adaylarının (Aslan, 2016; Ayan vd., 2015; Aytemur ve Altınok, 2022; Biçer, Er ve Özer, 2013; Hayırsever ve Oğuz, 2017) en çok *İlerlemeci Eğitim* felsefesine sahip olduğu görülmektedir. Belirtilen araştırmaların sonuçları bu çalışmanın sonuçları ile örtüşmektedir. Hayırsever ve Oğuz (2017) çalışmalarında, kendilerini rehber konumuna getirerek öğrencilerin merkezde olduğu, demokratik bir sınıf oluşturan öğretmenlerin, İlerlemeci eğitim inancına daha çok sahip olduklarını belirtmişlerdir. Aslan (2016) ise bu bulguyu olumlu olarak değerlendirmiş ve öğretmenlerin çağdaş eğitim felsefelerini benimseyerek baskıcı ve disiplin odaklı eğitim anlayışından uzaklaşıp, öğrenci merkezli eğitim anlayışını işe koşacaklarını ifade etmiştir.

Araştırmanın ikinci alt problemi doğrultusunda, "Müzik derslerini yürüten öğretmen adaylarının eğitim inançları; cinsiyet, yaş, bölüm, sınıf düzeyi ve yıl içinde kitap okuma oranına göre farklılık göstermekte midir?" sorusuna cevap aranmıştır.

Cinsiyet değişkeninin müzik derslerine giren öğretmen adaylarının sahip oldukları inanç türleri üzerinde sadece *Varoluşçu Eğitim* boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre, erkeklerin *Varoluşçu Eğitim* inancını kadınlara göre daha fazla benimsediği söylenebilir. İlgili araştırmalar incelendiğinde (Biçer vd., 2013; Alkın-Şahin vd., 2014; Yaralı, 2020; Kahramanoğlu ve Özbakış, 2018; Kozikoğlu ve Erden, 2018), *Daimicilik* ve *Esasicilik* yaklaşımlarının erkekler tarafından, *İlerlemeci* ve *Varoluşçu* yaklaşımlarının ise kadınlar tarafından daha çok benimsendiği anlaşılmaktadır. Bu araştırmalardan farklı olarak diğer çalışmaların sonuçlarına göre cinsiyet açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır (Aslan, 2016; Ayan vd., 2015; Aytemur ve Altınok, 2022; Berkant ve Özaslan, 2019; Kozikoğlu ve Uygun, 2018; Yokuş, 2016). Sonuç olarak, eğitim felsefesi inançlarının cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişkenlik gösterip göstermediğine ilişkin yapılan çalışmalarda birbirinden farklı sonuçlara ulaşıldığı anlaşılmaktadır. Kozikoğlu ve Erden (2018) çalışmalardaki bu farklılığın sebebini, örneklem grubunun özelliklerindeki çeşitlilikten kaynaklı görmektedir. Bu araştırma sonucuna göre, öğretmen adaylarının cinsiyet fark etmeksizin çağdaş eğitim felsefelerine daha yatkın oldukları söylenebilir. Bu durum, öğrenme öğretme süreçleri açısından olumlu bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Diğer bir değişken olarak, öğretmen adaylarının yaşları ile benimsedikleri eğitim inançları arasında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığı incelenmiştir. Sonuçlara göre, öğretmen adaylarının yaş grubu ile benimsedikleri eğitim inançları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Araştırmanın sonucunu destekleyen çalışmalar (Aytemur ve Altınok, 2022;

Kahramanoğlu ve Özbakış, 2018; Yaralı, 2020) içerisinde, sınıf öğretmenlerinin eğitim inançlarının yaş değişkeni ile karşılaştırıldığı Kahramanoğlu ve Özbakış'ın çalışmasında; *İlerlemeci* eğitim inancı boyutunda anlamlı bir fark görülmezken, *Varoluşçu Eğitim* boyutunda anlamlı fark elde edildiği görülmektedir. Araştırmacıların bulduğu sonuçlara göre, 20-30 ve 31-40 yaş aralığındaki öğretmenlerin *Varoluşçu* eğitim inanç puanının, 51 yaş ve üstü öğretmenlerden daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmacıların bu sonuç ile ilgili bir çıkarımı bulunmamaktadır.

Müzik derslerine giren öğretmen adaylarının sahip oldukları inanç türleri üzerinde bölüm değişkeninin istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği, fakat sonuçlara bakıldığında *Varoluşçu Eğitim, Daimicilik* ve *Esasicilik* inançları açısından müzik öğretmenliği, okul öncesi öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği bölümleri, anlamlı bir düzeyde olmasa da farklılaştığı tespit edilmiştir. Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, diğer branşlardaki öğretmen adaylarına göre, *Varoluşçu Eğitim* inancına daha fazla sahip olduğu görülmüştür. Diğer sonuçlara bakıldığında müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, okul öncesi öğretmenliği bölümü öğrencilerine göre, *Daimicilik* inancına daha fazla sahip olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin ise diğer branşlara göre çağdaş eğitim felsefelerini en az benimsediği ve *Esasicilik* inancına daha fazla sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İlgili alan yazında yapılan araştırmalara (Alkın-Şahin vd., 2014; Altınkurt vd., 2012; Aybek ve Aslan, 2017; Oğuz vd., 2014) bakıldığında bölüm değişkeninin öğretmen adaylarının eğitim inançlarının üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Oğuz ve diğerlerinin (2014) öğretmenler üzerinde yürüttüğü araştırma sonucuna göre, sınıf ve branş öğretmenlerinin *Daimici* ve *İlerlemeci* inanç türlerine yakınlığının az olduğunu anlaşılmıştır. Altınkurt ve diğerleri (2012) tarafından yapılan araştırma sonucuna göre branş öğretmenlerinin, sınıf öğretmenlerine göre, *Daimici* ve *Esasici* eğitim felsefesini daha az benimsedikleri görülmüştür. Doğanay ve Sarı (2003) ilköğretim öğretmenlerinin sahip oldukları eğitim felsefelerini araştırdığı bir çalışmasında öğretmenlerin kendilerini çağdaş eğitim inançlarıyla algıladıklarını belirtmiştir. Çoban (2002, 2003), araştırmalarında sınıf öğretmenliği okuyan öğretmen adayları ve branşı sınıf öğretmenliği olan öğretmenlerin çağdaş eğitim anlayışına sahip oldukları sonucuna varmıştır. Ancak, Berkant ve Özaslan'ın (2019) öğretmen adaylarıyla yürüttüğü çalışmanın sonucunda, bölüm değişkeninin inanç türleri üzerinde etkisi olmadığı sonucuna varılmıştır. Doğanay ve Sarı'nın (2003) çalışmasında ise bölüm değişkenine göre anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır.

"Bir düşüncenin anlatımı" olan sanatın (Aytimur, 2017: 30), her döneminde farklı felsefi bakış açıları doğmuştur. Müziğin de dönemlerden ve felsefi akımlardan oldukça etkilenmesi, müzik icracılarının felsefeyle olan ilişkisini ortaya koymaktadır. Atonal ve tonal müziğin yapısı, kuralları, uyumsuz seslerin kullanımı, dönemlere göre farklılaşan süslemelerin icra edilmesi ve sahne deneyimi gibi olgular, insan düşüncesi ve bakış açısıyla karşılıklı etkileşim halindedir. Öğrenim sürecinde müzik çalışmalarının disiplin gerektirmesi, eserlerin yapısının gerektirdiği kurallar çerçevesinde icra edilmesi, aynı zamanda sahne etkinlikleri nedeniyle dışa dönük bir eğitim sürecinden geçilmesi ve sürekli yenilenme gerekliliği, müzik eğitimi bölümü öğrencilerine farklı bakış açısı kazandırabilmektedir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının diğer branşlara göre *Esasici* eğitim inancını daha çok benimsemeleri ve çağdaş eğitim inançlarına daha az sahip olmalarının ise, küçük yaş

gruplarıyla çalışmaları nedeniyle kendilerini çocukların ebeveyni gibi görmeleri ve sınıf içi disiplini arttırma kaygılarının ön planda olmasından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Kumral (2015), öğretmen adaylarının benimsediği eğitim felsefelerini araştırdığı çalışmasında, okul öncesi öğretmenliğinde okuyan öğretmen adaylarının geleneksel anlayışa sahip oldukları sonucunu elde etmiştir. Bu durum araştırma sonucunu destekler niteliktedir.

Belirtilen çalışmalarda elde edilen sonuçlara bakıldığında, bölüm değişkeninin öğretmen adaylarının eğitim inançları üzerinde etkili olduğu ve olmadığı durumlara hangi faktörün etken olduğunun belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Öğretmen adaylarının felsefi bakış açılarındaki çeşitliliğin sebebinin Türk eğitim sisteminin geleneksel görünümde olup, Eğitim Fakültelerindeki derslerde çağdaş eğitim anlayışının benimsenmesi olabileceği de düşünülmektedir. Akla gelen diğer önemli düşünce ise mesleki eğitim derslerini yürüten öğretim elemanlarının, uygulamaların ya da yararlanılan kaynakların etkisi olabileceğidir. Ancak günümüz iletişim kaynaklarının da bazı yaklaşımların daha kolay benimsenmesine neden olabileceği de akla gelmektedir. Bu nedenle, "öğretmen adaylarının eğitim inançlarının şekillenmesine neden olan faktörlerin belirlenmesi" gelecek çalışmalarda üzerinde durulması gereken bir konu olarak önerilmektedir. Daha geniş örneklem grupları, değişkenler ve farklı üniversitelerle çalışılması sonucunda etken faktörlerin daha rahat tespit edileceği düşünülmektedir.

Sınıf değişkeninin müzik derslerine giren öğretmen adaylarının sahip oldukları inanç türleri üzerinde *İlerlemecilik*, *Varoluşçu Eğitim*, *Yeniden Kurmacılık*, *Daimicilik* boyutlarının puan sıra ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği ancak, *Esasicilik* boyutu puan sıra ortalamalarının istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Sonuca göre, 4. sınıfların 1. sınıflara göre *Esasici* eğitim inancına daha fazla sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Yapılan bazı çalışmalarda (Aytemur ve Altınok, 2022; Kozikoğlu ve Erden, 2018; Yokuş, 2016) öğretmen adaylarının sahip olduğu inanç türleri üzerinde sınıf düzeyinin anlamlı bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer çalışmalara (Alkın-Şahin vd., 2014; Biçer vd., 2013) bakıldığında ise, alt sınıfların üst sınıflara göre *Daimici* eğitim inancını daha çok benimsedikleri görülmektedir. Araştırma sonuçlarında öğretmen adaylarının eğitim inançlarının son sınıf kademesine doğru ilerledikçe *İlerlemecilik* yaklaşımı yönünde değiştiği dikkat çekmektedir. Bu durumu Alkın-Şahin vd. (2014), eğitim fakültelerinin 3. ve 4. sınıflarında "Sınıf Yönetimi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Özel Öğretim Yöntemleri, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Öğretmenlik Uygulaması, Okul Deneyimi" derslerinin görülmesinden kaynaklı olabileceğini belirtmektedir (s. 1483).

Ancak bu sonuç, bu araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmemektir. Bunun sebebinin, Alkın-Şahin'in araştırmasının 2018 programından önce yapılmış olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Şu an yürürlükte olan eğitim programına bakıldığında Öğretim İlke ve Yöntemleri dersinin Müzik, Okul Öncesi ve Sınıf Eğitiminde 2. sınıfta verilmesi; Özel Öğretim Yöntemleri ve Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı derslerinin programda olmayışı programdaki değişikliği göstermektedir. Öğretmen adaylarının çağdaş eğitim felsefelerinden uzaklaşmasının sebebinin, Eğitim Psikolojisi ve Eğitim Felsefesi derslerinin sadece birinci sınıfta verilmesi, bir üst sınıf kademesine geçildikçe alan derslerinin artması olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada, yıl içinde okunan kitap sayısının müzik derslerine giren öğretmen adaylarının sahip oldukları inanç türleri üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu sonuç, Aytemur ve Altınok'un (2022) araştırma sonucuyla örtüşmektedir. Alkın-Şahin ve diğerlerinin (2014) çalışmasında "haftada bir kitap" okuyan öğretmen adaylarının, *Varoluşçu Eğitim* inancına daha çok sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacı bu sonucu, *Varoluşçu* inancın özgürlüğü savunması ve kitap okumanın kişiyi özgürleştirdiği yönünde ifade etmiştir.

Bu hususta araştırmada elde edilen bulgulara göre şu önerilerde bulunulmuştur:

Öğretmen yetiştirilen kurumlarda "Eğitim Felsefesi" ve "Eğitim Psikolojisi" adı altında bulunan dersin lisans programında bir dönem değil, birkaç dönem daha alınması sağlanabilir.

Öğretmenlik lisans programında bulunan "Öğretmenlik Uygulaması" dersinin alt kademe sınıftan başlayarak programa dahil edilmesi sağlanabilir.

Eğitim Fakülteleri öğretim elemanlarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde yapılandırmacı anlayışa uygun tekniklerle derslerini planlaması ve öğretmen adaylarına örnek olmaları sağlanabilir.

Müzik derslerine giren öğretmenler ile öğretmen adaylarına benzer bir çalışma yapılıp konu ile ilgili daha kapsamlı bir çalışma yapılabilir.

2018 programından önceki Eğitim İnançları çalışmalarıyla, 2018 programı sonrası çalışmalarını karşılaştıran bir çalışma yapılabilir.

Gelecek çalışmalarda üzerinde durulabilecek "Öğretmen adaylarının eğitim inançlarının şekillenmesine neden olan faktörlerin belirlenmesi" yönünde bir araştırma konusu önerilebilir.

KAYNAKÇA

Alkın-Şahin, S., Tunca, N., ve Ulubey, Ö. (2014). Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançları İle Eleştirel Düşünme Eğilimleri Arasındaki İlişki. İlköğretim Online, 13(4). https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:17.09.2023)

Altınkurt, Y., Yılmaz, K. ve Oğuz, A. (2012). İlköğretim ve Ortaöğretim Okulu Öğretmenlerinin Eğitim İnançları. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 31(2). https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:10.06.2023)

Aslan, S. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 25(4). https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:10.06.2023)

Ayan S., Ulaş M., Şenel E., ve Gülü M., *Beden Eğitimi ve Spor Alanında Öğrenim Gören Öğrencilerin Eğitim İnançlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi.* Uluslararası Spor Bilimleri Araştırma Kongresi, 10-13, Çanakkale, 2015.

Aybek, B., ve Aslan, S. (2017). Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimleri İle Benimsedikleri Eğitim Felsefelerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Gaziantep University Journal of Social Sciences, 16(2), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:10.06.2023).

Aytemur, B., ve Altınok, B. (2022). Evaluation of Educational Beliefs of Music Teacher Candidates According to Different Variables on The Basis of Educational Philosophy. Journal for Educators, Teachers and Trainers,13(2), https://jett.labosfor.com/ (Erişim tarihi:10.06.2022).

Aytimur, R. G. (2017). *Müzik eğitiminde sistematik düşüncenin ve felsefi yaklaşımların müzik eğitimi anabilim dallarındaki öğrenciler düzeyinde incelenmesi*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2017.

Bektaş, T. (2006). *Müzik öğretmeninde felsefenin yokluğu*. Müzik Eğitimi Sempozyumu, 26-28, Denizli, Nisan, 2006.

Berkant, H. G., ve Özaslan, D. (2019). Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20, https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:10.06.2023).

Biçer, B., Er, H., ve Özel, A. (2013). Öğretmen Adaylarının Epistemolojik İnançları Ve Benimsedikleri Eğitim Felsefeleri Arasındaki İlişki. Journal of Theory & Practice in Education, 9(3), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:09.10.2022).

Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F., *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Salmat Basım Yayıncılık/Ankara, 2008.

Çoban, A. (2002). Sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının, eğitim sürecine ilişkin felsefi tercihlerinin değerlendirilmesi. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 26(2), https://www.researchgate.net/ (Erişim tarihi:19.11.2023)

Çoban, A. (2007). Sınıf öğretmenlerinin eğitim sürecine ilişkin felsefi tercihlerini değerlendirme. Üniversite ve Toplum, 7(4), https://scholar.google.gr/ (Erişim tarihi: 19.11.2023)

Doğanay, A., ve Sarı, M. (2003). İlköğretim Öğretmenlerinin Sahip Oldukları Eğitim Felsefelerine İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi "Öğretmenlerin Eğitim Felsefeleri". Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(3), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:15.12.2022).

Duru, S. (2014). Yapılandırmacı ve Geleneksel Öğrenme Ortamlarının Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançları Üzerine Etkisi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(36), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:16.12.2022).

Ergün, M., *Eğitimin Felsefi Temelleri*, Pegem Yayıncılık/Ankara, 2007.

Hayırsever, F., ve Oğuz, E. (2017). Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Eleştirel Düşünme Eğilimlerine Etkisi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(2), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:16.12.2022).

Işık, Ö., *Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen, öğretme ve öğrenme kavramları ile ilgili metaforik algılarının yapılandırmacı yaklaşım açısından incelenmesi,* Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli, 2014.

İzalan, Z., *Sınıf öğretmenlerinin eğitim inançları ile eğitim programına ilişkin metaforik algılarının karşılaştırılması,* Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa, 2017.

Kahramanoglu, R., ve Özbakış, G. (2018). Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim İnançlarının ve Epistemolojik İnançlarının Belirlenmesi ve Aralarındaki İlişkinin İncelenmesi, Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 2(3), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:01.05.2023).

Karasar, N., *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım/Ankara, 2007.

Kozikoğlu, İ., ve Erden, R. Z. (2018). Öğretmen Adaylarının Eğitim Felsefesi İnançları ile Eleştirel Pedagojiye İlişkin Görüşleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. İlköğretim Online, 17(3), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:18.09.2023).

Kozikoğlu, İ., ve Uygun, N. (2018). Öğretmenlerin Benimsedikleri Eğitim Felsefeleri ile Eğitim Programı Tasarım Yaklaşımları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 47(2), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:18.08.2023).

Oğuz, A., Altınkurt, Y., Yılmaz, K., ve Hatipoğlu, S. (2014). Öğretmenlerin Eğitim İnançları ile Öğrenen Özerkliğini Destekleme Davranışları Arasındaki İlişki. Turkish Journal of Educational Studies, 1(1), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:30.12.2022).

Özbaş, B. Ç. (2015). Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adaylarının Felsefi Bakış Açılarının Öğretmenlik Eğitimi Sürecinde İncelenmesi. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 19(1), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:29.12.2022).

Saygılı, S., Avcı, M., Bayrakdar, N., ve Denizer, N. *Felsefeye Yönelik Yaklaşımlar*. Ege University Publications/İzmir, 2016.

Yaralı, D. (2020). Öğretmen Adaylarının Eğitim İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, Kafkas Üniversitesi Örneği). Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi, 15(29), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:30.12.2022).

Yokuş, T. (2016). Müzik Öğretmeni Adaylarının Benimsedikleri Eğitim Felsefelerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(1), https://dergipark.org.tr/ (Erişim tarihi:30.10.2023).

EGE 10. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
İZMİR
22 - 24 ARALIK 2023

CERTIFICATE
OF APPRECIATION

PROUDLY PRESENTED TO

Prof. Dr., Begüm ÖZ

IN ORAL PRESENTATION, RECOGNITION AND APPRECIATION OF RESEARCH CONTRIBUTION TO
EGE 10th INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES
DECEMBER 22 - 24, 2023 - IZMIR
WITH THE PAPER ENTITLED
''MÜZİK DERSLERİNİ YÜRÜTEN FARKLI BRANŞLARDAKİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM İNANÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER ÇERÇEVESİNDE KARŞILAŞTIRILMASI''

December 24, 2023

PROF. DR. HULYA CICEK

www.egekongresi.org